

spoludědička samostatného práva žalobního nemá (§§ 797, 819 obč. 2.). Mylné je také dovolání se žalované strany na rozhodnutí nejvyššího soudu ze 4. května 1920 Rv II 65/20, neboť tam šlo o pozůstalost již odevzdanou, kde žaloba petitorní byla možná.

Žalobkyně jako přihlášená dědička, jejíž dědické právo bylo soudem uznáno tím, že jí pozůstalost polovičkou k užívání byla přenechána, má zájem na tom, aby bylo určeno, na které majetkové hodnoty se její právo vztahuje. Zájem její týká se objemu dědického práva a jest proto zájmem právním (§ 228 c ř s.). Žalobkyně má i zájem na tom, aby požadované určení stalo se co nejdříve, totiž ještě před skončením pozůstalostního řízení a dokud jí nebude ještě pozůstalost odevzdána a tak umožněna žaloba na plnění jednak, poněvadž již nyní jí bylo uděleno právo polovici pozůstalosti obstarávat a spravovat, jednak poněvadž na zjištění skutečného stavu pozůstalosti závisí ručení žalobkyně za dluhy pozůstalostní a placení dědické daně a poplatků, a konečně a hlavně i rozdělení pozůstalosti mezi dědice, které dle § 830 obč. z. a § 156 a 166 nesp. pat. již před odevzdáním pozůstalosti může býti navrhováno a provedeno. Více se pro přípustnost žaloby určovací nevyžaduje.

Jelikož nižší soudy o sporném nároku meritorně nejednaly, je jednání neúplné.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. listopadu 1923 R v I 800/23. —er.

Ochrana dle §u 1 zákona z 26. dubna 1923 č. 86 sb. z. a n. (odklad exekučního vyklizení) přísluší jen tomu, kdo místnosti, které mají býti vyklizeny, obývá na základě nějakého práva. To nelze říci o vlastníkovi domu, jenž prodav dům zavázal se do určité lhůty z něho se vystěhovati.

Smlouvou kupní z 2. ledna 1923 prodala M. K. svůj dům a zavázala se odevzdati jej kupci 1. července 1923. K žalobě o vyklizení byl ujednáán smír, dle kterého měla dům vykliditi 1. září 1923.

Žádosti o odklad exekučního vyklizení dle § 1 zákona z 26. dubna 1923 č. 86 Sb. nevyhověl okresní soud ve V. z těchto důvodů:

Dle § 1 tohoto zákona jsou subjekty této ochrany nájemníci, podnájemníci, domovníci, zaměstnanci s bezplatným bytem

a pod. Tento výpočet zákona jest pouze demonstrativní, jím se pojem »povinný« nevyčerpává. Z výpočtu a slov »a pod.« třeba však usuzovati, že jest tu postaven pod ochranu zákona jen j i s t ý druh uživatelů bytu. Zákon chtěl chrániti stranu hospodářsky slabší v poměrech v zákoně příkladmo uvedených a podobných proti následkům okamžitého vyklizení. K těmto osobám hospodářsky slabším nelze však počítati toho, kdo dům prodal. Smysl zákona může jen býti, že osoby, které byly k majiteli domu v poměru nájemním aneb v poměru tomuto podobném, které tedy měly právní titul k užívání místností, mají býti chráněny. Důkazem toho jest i přiřazení tohoto zákona k zákonu o ochraně nájemníků, jehož doplněk tvoří.

Dle výkladu slov »užívané místnosti«, jaký uvádí strana povinná, musilo by býti chráněno každé užívání, což odporuje tendenci zákona. Zákon by pak chránil i toho, kdo se zmocnil místností svémocně, i toho majitele domu, od kterého koupil někdo dům proto, aby si opatřil byt, třeba při tom dům i přeplatil. K těmto důsledkům nemůže jíti ochrana zákonná. poměr chráněný musí míti vždy za podklad právní titul. Povinná strana pak neměla právního titulu užívati domu od 1. července 1923.

Soud rekursní zrušil napadené usnesení z těchto důvodů:

Nelze souhlasiti s názorem prvního soudu, že na odklad exekuce vyklizením bytu dle cit. zákona nemá nároku bývalý vlastník prodaného domu, který při prodeji jeho se zavázal do určité lhůty se vystěhovati, a to z důvodu, že po uplynutí lhůty bydlí v domě bez právního důvodu.

Vždyť i bývalý vlastník bydlil v bytě na základě práva dohodou při prodeji domu jemu vyhrazeného, podobně jako při nájmu bytu nájemník ho užívá na základě práva nájemního a mají oba proto ve smyslu § 1 cit. zák. nárok na odklad exekuce vyklizením bytu i po době, kdy podle dohody neb soudního rozhodnutí měli by jej vykliditi, jestli beze své viny závazku pro nedostatek náhradního bytu nemohli dostáti. Že by zákon uvedený měl platiti pouze pro nájemníky nebo osoby v poměru nájmu podobném, nelze z ustanovení jeho vyvoditi, vždyť § 1 vypočítává osoby ochrany jeho požívající slovy: »nájemník, podnájemník, domovník, zaměstnanec s bezplatným bytem a pod.«, z čehož třeba právě usuzovati, že platí pro všechny osoby, které bytu užívaly na základě nějakého práva, třeba ne právě nájemního, tedy i pro bývalého vlastníka domu, který si byt do určité doby po prodeji vyhradil.

Nejvyšší soud obnovil usnesení fondu první stolice z těchto důvodů:

Ochrany zákona z 26. dubna 1923 č. 86 Sb. domáhá se bývalá vlastnice domu, v němž jest byt, o který jde, a to jako taková, nikoli jako nájemnice.

Soud první stolice návrh povinné strany na odložení exekuce zamítl z důvodu, že bývalé vlastníci domu nepřísluší uvedená ochrana, rekursní soud rozhodl, že zmíněná ochrana vlastníci domu přísluší. Ale právnímu názoru rekursního soudu nelze přisvědčiti.

Dle § 1 cit. zákona přísluší ochrana v tomto předpisu uvedená jen tomu, kdo místností, které mají býti nuceně vyklizeny, obývá na základě nějakého práva. To nelze říci o vlastníku domu, jenž prodav dům, zavázal se do určité lhůty z něho se vystěhovati, neboť právo jeho, podle kterého v domě bydlil, zaniklo se zánikem jeho vlastnictví. To soud první stolice ve svém usnesení správně postřehl a správně odůvodnil; proto postačí poukaz na toto jeho, věci i duchu zákona vyhovující odůvodnění řečeného usnesení.

Rozhodnutí nejv. s. ze 4. pros. 1923 č. j. R I 1023.

Dr. J. Kautský.

Příspěvek k čl. 25. odst. 2. obch. zák. Převede-li kupec svůj obchodní závod na jinou osobu a nedá-li změnu vyznačiti v obchodním rejstříku, ručí třetí osobě na závazky svého nástupce, nedokáže-li, že tato o převodu věděla.

Žalobce K. domáhá se žalobou ze dne 29. března 1922 zaplacení částky 1253 Kč 16 hal. csc. za dovoz cihel a uhlí, který konal v říjnu 1921 pro závod cihlářský k vyzvání splnomocněného cihlářského mistra F. z důvodu, že žalovaný R. st. jest knihovním spoluvlastníkem závodu cihlářského (spolu s osobou třetí) a jeho firma jest zapsána v rejstříku obchodního soudu.

Žalovaný namítá, že mistr F. není jeho zřízencem ani plnomocníkem, nýbrž jeho syna R. ml., který ho sám převzal do svých služeb a který provozuje tento závod cihlářský již od let a to od 1916, a připouští, že jest zapsán (žalovaný R. st.) jako majitel firmy v rejstříku obchodního soudu, a firma jeho dosud z rejstříku vymazána není.

Soud první stolice žalobu zamítl z těchto důvodů:

F. jest cihlářským mistrem v cihelně v M., již od 15. dubna 1921 a jako takový vede celý závod. Do služeb byl přijat nikoliv žalovaným, nýbrž R-em ml., od něhož také dostává při-